

Seat No. : _____

OA-103

October-2025

B.Com., Sem.-VI

306 : Economics

(Indian Economics-II)

(New Course)

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 70

સૂચનાઓ : (1) નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ આપો.

(2) જમણી બાજુના અંક, પ્રશ્નના ગુણ દર્શાવે છે.

1. 1991 પછી ભારતના વિદેશ વ્યાપારના સ્વરૂપ અને દિશામાં થયેલા પરિવર્તનો સમજાવો. 14

અથવા

1. 2023-2028ની નવી વિદેશ વ્યાપાર નીતિ (EXIM) વિગતે સમજાવો. 14

2. રિઝર્વ બેંક ઓફ ઈન્ડિયાના વિવિધ કાર્યોનું વર્ણન કરો. 14

અથવા

2. RBIની નાણાકીય નીતિની ટીકાત્મક ચર્ચા કરો. 14

3. ભારતીય કરમાળખાના મુખ્ય લક્ષણો તેમજ ખામીઓ ચર્ચો. 14

અથવા

3. ખાદ્યપુરવણી એટલે શું ? ભારતીય અર્થતંત્ર માટે ખાદ્યપુરવણીની જરૂરિયાત તેમજ અસરો સમજાવો. 14

4. કેન્દ્ર અને રાજ્યો વચ્ચે નાણાંની વહેંચણીના વિવિધ સિદ્ધાંતો સમજાવો. 14

અથવા

4. 15મા નાણાપંચની ભલામણોની ટીકાત્મક સમીક્ષા કરો. 14

5. નીચેના વિધાનો સાચા છે કે ખોટા જણાવો : (કોઈપણ સાત)

14

- (1) ભારતના વિદેશ વ્યાપારમાં એશિયાનો હિસ્સો સૌથી વધારે છે.
- (2) વિદેશ વ્યાપાર નીતિ EXIM Policy તરીકે પણ ઓળખાય છે.
- (3) ભારતની નિકાસ વૃદ્ધિ માટે રંગરાજન કમિશનની કામગીરી સરાહનીય છે.
- (4) SBIની સ્થાપના 1935માં થઈ હતી.
- (5) ભારતીય બેંકિંગ ક્ષેત્રે મુદ્દલીયાર કમિટીનું કાર્ય સૌથી વધારે નોંધપાત્ર છે.
- (6) ICICI એ જાહેરક્ષેત્રની બેંક છે.
- (7) પ્રત્યક્ષ કરવેરામાં કરબોજ અન્ય વ્યક્તિ પર ખસેડી શકાતો નથી.
- (8) IGSTની વહેંચણી કેન્દ્ર અને રાજ્ય સરકારો વચ્ચે થાય છે.
- (9) પ્રગતિશીલ કરવેરા, આવકની અસમાનતા ઘટાડે છે.
- (10) ભારતના પ્રધાનમંત્રી નાણાપંચની રચના કરે છે.
- (11) 15મા નાણાપંચના અધ્યક્ષ ડૉ. એ. એમ. ખુશરો હતા.
- (12) NFCR, રાષ્ટ્રીય આપત્તિ ભંડોળ તરીકે ઓળખાય છે.

Seat No. : _____

OA-103

October-2025

B.Com., Sem.-VI

306 : Economics

(Indian Economics-II)

(New Course)

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 70

- Instructions :** (1) Answer the following questions.
(2) Figures at the right indicate marks.

1. Explain the changes that have taken place in composition and direction of India's Foreign Trade since 1991. 14

OR

1. Explain the new EXIM policy 2023-2028 in detail. 14
2. Discuss various functions of RBI. 14

OR

2. Critically discuss the monetary policy of RBI. 14
3. Discuss the main features and defects of the Indian Tax Structure. 14

OR

3. What is deficit financing ? Explain its necessity and effects for the Indian Economy. 14
4. Explain various principles of distribution of Resources between the centre and the states. 14

OR

4. Critically evaluate the recommendations of the 15th Finance Commission. 14

OA-103

3

P.T.O.

5. State whether the following statements are **true** or **false** : (Any **seven**)

14

- (1) Asia's percentage share in India's foreign trade is highest.
 - (2) Foreign Trade Policy is also known as EXIM policy.
 - (3) RangRajan Committee is responsible for increasing the export of India.
 - (4) SBI was established in 1935.
 - (5) Mudliar committee has given highest contribution in India's Banking System.
 - (6) ICICI is a Public Sector Bank.
 - (7) In case of Direct Taxes, tax burden cannot be shifted to other person.
 - (8) IGST is shared between the centre and the states.
 - (9) Progressive taxes reduce income inequality.
 - (10) The Prime Minister of India appoints the Finance Commission.
 - (11) Dr. A.M. Khushro is the chairman of the Fifteenth Finance Commission.
 - (12) NFCR fund was created by the commission for Disaster Management.
-

Seat No. : _____

OA-103

October-2025

B.Com., Sem.-VI

306 : Economics

(Problems of Indian Economy-II)

(Old Course)

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 70

સૂચનાઓ : (1) નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ આપો.

(2) જમણી બાજુના અંક, પ્રશ્નના ગુણ દર્શાવે છે.

1. 1991 પછી ભારતના વિદેશ વ્યાપારના સ્વરૂપ અને બંધારણમાં થયેલા ફેરફારો સમજાવો. 14

અથવા

1. ભારત સરકારની તાજેતરની આયાત ઉદારીકરણની નીતિની સમીક્ષા કરો. 14

2. ભારતમાં રાષ્ટ્રીયકરણ બાદ વ્યાપારી બેંકોની પ્રગતિની સમીક્ષા કરો. 14

અથવા

2. ભારતમાં ખાનગીક્ષેત્રની બેંકો પર વિસ્તૃત નોંધ લખો. 14

3. રિઝર્વ બેંકના જુદા-જુદા કાર્યો વર્ણવો. 14

અથવા

3. રિઝર્વ બેંક ઓફ ઈન્ડિયાની નાણાકીય નીતિની સમીક્ષા કરો. 14

4. ભારતીય કરમાળખાની વિવિધ ખામીઓ વર્ણવો. 14

અથવા

4. ભારતમાં નોટબંધી પર વિસ્તૃત નોંધ લખો. 14

OA-103

5

P.T.O.

5. નીચેના વિધાનો સાચા છે કે ખોટા જણાવો : (કોઈપણ સાત)

14

- (1) વિશ્વ વેપારમાં ચીનનો હિસ્સો સતત વધી રહ્યો છે.
- (2) ચોથી પંચવર્ષીય યોજનાના ચોથા વર્ષમાં વ્યાપાર પુરાંત જોવા મળી હતી.
- (3) EXIM નીતિને વિદેશ વ્યાપાર નીતિ તરીકે પણ ઓળખવામાં આવે છે.
- (4) SBI એ દેશની મધ્યસ્થ બેંક છે.
- (5) Yes બેંક જાહેરક્ષેત્રની બેંક છે.
- (6) ભારતમાં ભૂતકાળમાં શેર બજાર ગોટાળામાં નીરવ મોદી સંકળાયેલા હતા.
- (7) નાણાકીય નીતિને નાણાં પુરવઠા તેમજ વ્યાજદર સાથે નિસ્ખત છે.
- (8) “બેંક દર” નાણાકીય નીતિનું પરિમાણાત્મક પાસું છે.
- (9) ભારતમાં કૃષિ ક્ષેત્રની મદદ માટે NABARDની રચના કરવામાં આવી હતી.
- (10) 2019માં ભારતમાં GST લાગુ કરવામાં આવ્યો.
- (11) ભારતમાં આયોજનકાળ દરમિયાન 4 વખત ડિમોનેટાઈઝેશન કરવામાં આવ્યું.
- (12) વર્તમાનમાં ભારતમાં GDP-Tax રેશીઓ 25% છે.

Seat No. : _____

OA-103

October-2025

B.Com., Sem.-VI

306 : Economics

(Problems of Indian Economy-II)

(Old Course)

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 70

- Instructions :** (1) Answer the following questions.
(2) Figures at the right indicate marks.

1. Explain the changes that have taken place in the nature and composition of India's Foreign Trade after 1991. 14

OR

1. Evaluate the latest import liberalisation policy of govt. of India. 14
2. Evaluate the progress of Commercial Banks in India after nationalisation. 14

OR

2. Write a detailed note on Private sector Banks in India. 14
3. Explain various functions of RBI. 14

OR

3. Evaluate the monetary policy of RBI. 14
4. Explain various defects of Indian Tax Structure. 14

OR

4. Write a detailed note on Demonetisation in India. 14

5. State whether the following statements are **true** or **false** : (Any **seven**)

14

- (1) China's share in the World Trade is constantly increasing.
 - (2) In the fourth five year plan, surplus balance was seen in the fourth year of that plan.
 - (3) EXIM policy is alternately known as the Foreign Trade policy.
 - (4) SBI is the Central Bank of the Country.
 - (5) Yes Bank is a Public Sector Bank.
 - (6) Nirav Modi was connected with the Past Securities Scam in India.
 - (7) Monetary policy is concerned with money supply and rate of interest.
 - (8) "Bank Rate" is the quantitative tool of the monetary policy.
 - (9) NABARD was established to assist agricultural sector in India.
 - (10) GST in India was implemented in the year 2019.
 - (11) Demonetisation was done four times in India during the planning period.
 - (12) The GDP-tax ratio in India at present is 25%.
-